

Model for en solidarisk reform af udligningssystemet

Udligningssystemet er igen til debat. Det er nødvendigt, fordi det nuværende system ikke tager højde for de voksende skævheder i det kommunale Danmarkskort. Enhedslisten præsenterer derfor en model for en reform af udligningssystemet, som giver en mere solidarisk fordeling af midlerne samtidig med, at det store flertal af kommunerne får et hårdt tiltrængt løft af velfærden.

Modellen består af to elementer:

- En markant forhøjelse af udligningsniveauet på landsplan, som især tilgodeser kommuner med mange sociale og velfærdsmæssige udfordringer og et lavt beskatningsgrundlag.
- En fuldstændig omlægning af statsrefusionen på udvalgte sociale ydelser, som kommunerne kun har ringe muligheder for at påvirke.

Det kræver, at der sker en væsentlig forhøjelse af statens samlede tilskud til kommunerne, hvilket er nødvendigt efter mange års nedskæringer og voksende skævheder.

1: Behov for solidarisk reform af udligningssystemet

Den mellemkommunale udligning har til formål at udligne forskelle i kommunernes udgiftsbehov og beskatningsgrundlag, og dermed sikre kommunerne mulighed for tilbyde borgerne et nogenlunde ensartet serviceniveau ved en gennemsnitlig skatteprocent. Men udligningssystemet i sin nuværende form formår ikke at rette op på skævhederne i det kommunale Danmarkskort mellem rige og fattige kommuner.

Derfor er der behov for en større reform af både den mellemkommunale udligning og af statens refusion af kommunernes udgifter til overførselsindkomster. Problemet er grundlæggende, at de fattige kommuner ikke kompenseres tilstrækkeligt for deres forsørgelsesudgifter, og at de rige kommuner overkompenseres (Se vores [notat om udligningssystemets sociale kriterier og kommunernes udgifter til forsørgelse.](#))

Notatet viser, at det ikke er et spørgsmål om "hovedstaden mod provinsen" eller "by mod land" eller "centrum mod udkanten". Det er et spørgsmål, om fattige kommuner i by og på land skal have mulighed for at yde nogenlunde den samme service som rige kommuner.

Men den nuværende udligningsordning er simpelt hen blevet overhalet af en dramatisk udvikling gennem de sidste halve snes år, der har trukket Danmark skævt. Det er konsekvenserne af kommunalreformen fra 2007, af den økonomiske krise, og af den hårdhændede sparepolitik, som skiftende regeringer har gennemført siden 2009. Det har tilsammen medført en massiv skævvridning af Danmark. Det er først og fremmest politiske beslutninger, der har forstærket de strukturelle tendenser til affolkning af landdistrikter, centralisering af arbejds- og uddannelsespladser og mangel på investeringer i de fattigste egne af landet.

For at føje spot til skade, så har et flertal i Folketinget gennemført en drastisk forringelse af statens refusion af kommunernes udgifter til overførselsindkomster. Statsrefusionen er en anden måde at udligne forskelle mellem kommunernes udgifter på. Ved direkte at refundere disse udgifter kan staten skærme den del af kommunernes udgifter, som går til velfærd, og sikre at kommunernes økonomi ikke udhules af en skæv geografisk fordeling af mennesker på langvarig forsørgelse. Formålet med refusionssystemet har netop været, at kompensere de kommuner, som har høje forsørgelsesudgifter.

Men udviklingen er gået den modsatte vej. Gennem de seneste 30 år har skiftende regeringer haft fokus på at reducere den direkte statsrefusion af kommunernes udgifter, og i stedet kompenseret kommunerne samlet set, via

udligningssystemet. Seneste træk i denne retning er refusionsreformen som trådte i kraft 1. januar 2016, som kraftigt sænker statsrefusionen af kommunernes udgifter til næsten alle overførselsindkomster. Når borgeren har været på en social ydelse i 52 uger, skal kommunen nu selv betale 80 pct. af udgiften. Det er en hård belastning for kommuner med mange på langvarig forsørgelse, og det presser kommunerne til at holde langtidsledige og -syge på lavest tænkelig ydelse, og helst ingen offentlig forsørgelse.

Resultatet er, at udligningssystemet er under stort pres. Det kan i sin nuværende form ikke levere en omfordeling, som modsvarer ubalancerne. Sammenfattende, skyldes det tre forhold:

- Kommunerne bliver udsultet. På ottende år har regeringen gennemført nulvækst i kommunernes serviceramme. Det betyder, at en række kommuner ikke har indtægter til holde trit med de stigende behov for ordentlig velfærd, som er en følge af ændringerne i befolkningssammensætningen.
- Udligningsniveauet er ikke højt nok. Det betyder, at de økonomisk trængte kommuner ikke får udlignet en tilstrækkelig stor del af deres strukturelle underskud.
- Kommunernes udgifter til forsørgelse er skævt fordelt. Det medfører enten nedskæringer andre steder, eller en strammere kurs over for borgere der ikke kan arbejde. Refusionsreformen pr. 1. januar 2016 forstærker denne tendens.

2: Reformens enkelte elementer

Enhedslisten foreslår følgende ændringer:

- **Omlægning af refusionssystemet.** Kommunerne skal have dækket 80 pct. af udgifterne til sociale ydelser, som de kun har ringe indflydelse på, nemlig kontanthjælp, sygedagpenge og førtidspension. I dag får de kun dækket 20 pct., når borgeren har været på sociale ydelser i 52 uger.
- **En markant forhøjelse af niveauet i landsudligningen.** Udligningsprocenten hæves fra 61 til 88 pct. Det vil betyde, at kommunerne med strukturelt underskud fremover får dækket 88 pct. af underskuddet af fælleskassen i stedet for 61 pct. Omvendt skal kommuner med strukturelt overskud fremover betale 88 pct. af dette til fælleskassen.

Forbedring af refusion

Det nuværende refusionssystem bygger på en "incitamentsstyring" af kommunerne på overførselsområdet. I 2015 indgik SR-regeringen forlig med et stort flertal i Folketinget (minus Enhedslisten og SF) om at ændre statens refusion til overførselsindkomster i form af en trappemodell. De første 4 uger betaler staten 80 pct., kommunerne resten. Men efter 52 uger er det omvendt, at kommunerne selv skal betale 80 pct. så længe borgeren er på sociale ydelser. Ændringerne trådte i kraft pr. 1. januar 2016.

Det rammer hårdt i kommuner med mange langtidsledige og langtidssyge. Kommunerne tvinges derfor til ét af to onder: Enten fører det til nedskæringer i velfærden andre steder, eller til, at kommunerne sørger for, at mennesker på overførselsindkomster er på den lavest tænkelige og helst ingen ydelse.

Enhedslisten foreslår, at refusionsprocenten vendes om for de udvalgte ydelser, hvor kommunerne har meget svært ved at påvirke omfanget, nemlig kontanthjælp, sygedagpenge og førtidspension. Det betyder, at staten fra dag 1 og permanent refunderer 80 pct. af kommunernes udgifter til disse ydelser. Dette forslag har en klar social profil, fordi det vil lette presset på de kommuner, som har mange på de nævnte overførselsindkomster.

Højere landsudligning

Udligningssystemet består af flere dele. Men det centrale er, at kommuner med strukturelt underskud (dvs. større udgiftsbehov end det strukturelle beskatningsgrundlaget kan dække ved en gennemsnitlig skatteprocent) får tilført midler fra det samlede bloktilskud. Omvendt skal kommuner med strukturelt overskud betale til kommunerne med strukturelt underskud. Vores forslag til omlægning af udligningssystemet er et enstrengt udligningssystem, der indeholder følgende elementer:

- Landsudligningsniveauet øges fra 61 pct. til 88 pct., som svarer til det samlede udligningsniveau i hovedstadsområdet.
- Herved overflødiggøres hovedparten af det tilskud som gives til kommuner uden for hovedstadsområdet med højt strukturelt underskud. Denne tilskudsprocent er i dag 32 pct. og den kan således reduceres til 5 pct.
- Herved overflødiggøres også den særlige hovedstadsudligningsprocent på 27 pct. som hovedstadskommunerne lægger oven i landsudligningsprocenten på 61 pct. De 27 pct. bruges i dag til omfordeling hovedstadskommunerne indbyrdes, men de vil fremover blive udlignet via den fælles landsudligningsprocent på 88 pct.

Kompensationsordning

Den umiddelbare virkning af Enhedslistens model vil være, at 16 kommuner med strukturelt overskud vil komme til at miste penge. Da vi forudsætter, at ingen kommuner i dag leverer for meget velfærd, og at ingen derfor skal miste penge ved gennemførelsen af Enhedslistens model, indføres der en målrettet kompensationsordning, som annullerer tabet for de 16 kommuner, der ellers ville tabe på reformen. Deres økonomiske situation efter reformen er derfor uændret i forhold til i dag. Kompensationsordningen er midlertidig og udløber efter en årrække.

Fordelingsvirkning

Reformen medregnet kompensationsordning vil samlet set løfte tilskuddet til kommunerne med 13 mia. kr. over en periode på 6 år, dvs. med lidt mere end 2 mia. kr. pr. år. Virkningen for kommunerne er opdivid i **Bilag 1** nedenfor og indfasning og finansiering er beskrevet i afsnit 4. Der er 82 kommuner både i og uden for hovedstadsområdet, der står til at vinde på reformen. Det største løft sker til kommuner, der både har høje forsørgelsesudgifter og et lavt beskatningsgrundlag. 16 kommuner med højt beskatningsgrundlag og lave forsørgelsesudgifter får uændrede økonomiske vilkår ved omlægningen.

Uændrede elementer

Enhedslistens model er en "alt andet lige" model. Dvs. vi har fravalgt at ændre på de demografiske og socioøkonomiske kriterier, som ligger til grund for udligningssystemet i dag, selvom de ikke er helt retvisende. Vi har heller ikke ændret på en lang række andre tilskud, der gives til kommunerne i dag, såsom det ekstraordinære finansieringstilskud, beskæftigelsestilskud, særtilskud til vanskeligt stillede kommuner, nogle særlige tilskud til ø-kommuner, ældretilskud, udlændingeudligning mv. Vi forudsætter i vores model, at disse tilskud fortsætter uændret. Det gælder også det ekstraordinære finansieringstilskud, som vi forudsætter gøres permanent, ligesom det er en forudsætning for vores model, at kommunernes serviceløfter hæves tilsvarende det øgede tilskud, der fremkommer af vores model. Ellers ville vi komme i den situation, at vi gav kommunerne en masse penge, som enten ville blive modregnet i gældende tilskud eller som de ikke måtte bruge på grund af budgetloven.

Kun ét element

Det er vigtigt at slå fast, at den foreslåede model kun er ét – omend meget væsentligt – element i Enhedslistens velfærdspolitik. Selv en så stor omlægning af udlignings- og refusionssystemet, som vi foreslår her, vil ikke kunne kompensere for hverken det velfærdstab, som er sket siden 2010, eller det velfærdstab som vil komme i årene fremover, med mindre flertallet på Christiansborg sørger for at dække kommunernes stigende udgiftsbehov som følge af den ændrede befolkningssammensætning. Kommunerne skal have dækning for det såkaldte "udvidede demografiske træk", ellers vil problemerne på velfærdsområdet blot vokse. Det problem adresserer vi i andre udspil fra Enhedslisten, ligesom vi også har en række forslag, som vil give kommunerne øgede handlemuligheder, bl.a. ved at fjerne de økonomiske sanktioner i budgetloven og ved at sikre bedre rammer for flerårig økonomisk planlægning.

3: Vurdering af reformens virkninger

Enhedslisten mener, at en solidarisk reform af udligning og refusion skal måles på seks principper. Det er disse principper vores model for en solidarisk udligningsreform er udarbejdet efter. Principperne er:

- Et samlet mærkbart økonomisk løft.
- Højere udligning på landsplan.

- Sikring af den nuværende sociale balance i hovedstadsudligningen
- Opgør med refusionsreformen af 2015, højere refusion på centrale satser.
- Ingen kommuner skal have lavere tilskud end i dag.
- Nej til ensartet kommuneskat, Folketinget skal ikke fastsætte kommuneskatten.

Det er vores vurdering, at den foreslåede model lever op til de nævnte principper, som kan læses i deres [fulde ordlyd her](#).

Mærkbart økonomisk løft

Reformforslaget indebærer et årligt løft på 2,2 mia. kr. af kommunernes tilskud frem mod 2024, svarende til 13 mia. fuldt indfaset. Løftet kommer det store flertal af kommunerne til gode, og har en klar social profil – dvs. fokuseret på kommuner med strukturelt underskud og/eller store forsørgelsesudgifter. Det er et mærkbart løft i størrelsesorden 5 pct. af de nuværende serviceudgifter. Løftet sker over en 6-årig periode og er derfor ikke urealistisk. Omvendt kan løftet ikke stå alene, men bør suppleres af yderligere midler frem mod 2025, for at velfærden kan følge med demografien og velstandsudviklingen i det omgivende samfund.

Højere udligning på landsplan

Reformen fuldt indfaset indebærer, at alle kommuner får et udligningsniveau på 88 pct. af deres strukturelle underskud. Dermed er der opnået et højere udligningsniveau i landsudligningen og en klar forbedring af vilkårene for kommuner med strukturelt underskud.

Balancen i hovedstadsområdet.

Hovedstadsudligningen sikrer i dag, at hovedstadsområdets rige kommuner betaler til de fattige. Vores model sikrer, at den sociale balance mellem rige og fattige hovedstadskommuner ikke blot er bevaret men oven i købet styrket, idet de fattige kommuner i hovedstadsområdet modtager mere i tilskud, jf. **Bilag 2** nedenfor.

Opgør med refusionsreform 2015

Med reformen sker der en markant forbedring af statsrefusionen for tre typer overførselsindkomster, som kommunerne har meget ringe muligheder for at påvirke, nemlig kontanthjælp, sygedagpenge og førtidspension. Det er et målrettet opgør med refusionsreformen af 2015 med en klar social profil.

Ingen kommuner skal have lavere tilskud

Mens 82 kommuner står til at vinde på reformen, står 16 kommuner, der har højest beskatningsgrundlag og lavest forsørgelsesudgifter, til at få et tab på samlet knapt 500 mio. kr. ved reformen. For at undgå at reformen fører til lavere rådighedsbeløb for disse kommuner, indeholder modellen en kompensationsordning, som annullerer disse kommuners tab. Kompensationsordningen vil udfases over en årrække.

Nej til ensartet kommuneskat

Reformen tager udgangspunkt det nuværende udligningssystem. Det betyder, at der udlignes ud fra objektive kriterier for udgiftsbehov og strukturelle indtægtsmuligheder. Udligningen sker altså ikke ud fra hvilke faktiske udgifter og hvilken faktisk skatteudskrivningsprocent, den enkelte kommune har. Dermed bevares det kommunale selvstyres mulighed for at fastsætte egen udskrivningsprocent (vel vidende at flertallet på Christiansborg har begrænset kommunernes muligheder hvad det angår).

4: Indfasning og finansiering

Enhedslisten foreslår, at en så omfattende reform som foreslået ovenfor, indfases over en 6-årig periode. (Se tabel 1) Reformen finansieres ved udmøntning af den kommunale andel af det finanspolitiske råderum, og ved at ændre reglerne for beregning af topskat, så AM-bidrag ikke længere kan fradrages i grundlaget for topskat. Det bemærkes, at såfremt det finanspolitiske råderum skulle vise sig at være mindre, end det for nuværende er beregnet af Finansministeriet, vil Enhedslisten finde de afsatte midler gennem målrettede, solidariske skatteinitiativer.

Hvis Enhedslistens model for en solidarisk udligningsreform indføres med virkning fra 2019 og indføres over en 6-årig periode fra 2019-2024, vil det indebære en gennemsnitlig årlig forhøjelse af kommunernes bloktilskud på ca. 2,2 mia. kr. I sidste ende går pengene til et løft af velfærden i kommunerne. Det betyder, at pengene kan disponeres til et løft af daginstitutioner, ældreområdet eller noget helt tredje. Pengene er som sådan ikke bundet til bestemte velfærdsopgaver.

Tabel 1.

Finansiering af Solidarisk refusions- og udligningsreform

Mia. kr., 2018-priser	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Udgifter							
1. Solidarisk refusions- og udligningsreform	6,7	6,4	7,0	9,5	11,5	13,0	13,0
Finansiering							
2. Finanspolitisk råderum til kommunerne	3,1	2,9	3,6	6,1	8,1	10,6	12,6
3. AM-bidrag fradrages ikke i topskattegrundlag	3,6	3,5	3,4	3,4	3,4	3,4	3,4
Finansieringsoverskud	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	1,0	3,0

Anm.: Det kommunale råderum er antaget at være 50 pct. af det finanspolitiske råderum svarende til den kommunale delsektors andel af det samlede offentlige forbrug. Det samlede finanspolitiske råderum er opgjort som regeringens råderum efter indregning af indgåede aftaler.

Kilde: Finansministeriet: 2025-forløb og reformforslag. Aug. 2017. s. 5. FIU spm. 38 – revideret (L1, 2017-18). Aftale på forsvarsområdet af 28. januar 2018, s. 16.

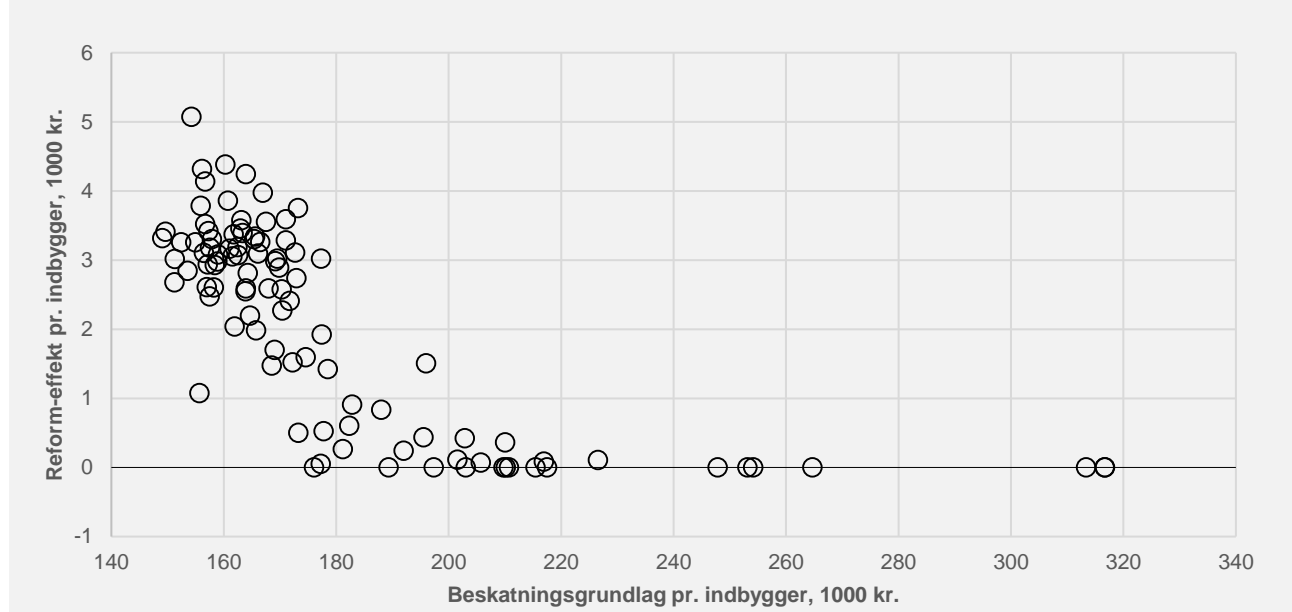
Aftale ml. regeringen, DF og RV om Erhvervs- og Iværksætterinitiativer af 12. november 2017, s. 23. Egne beregninger

Bilag 1. Fordelingsvirkning af Enhedslistens model

Det er ikke muligt at sige præcist, hvordan Enhedslistens model virke på kommuneniveau til de forskellige indfasningstidspunkter. Men et skøn over fordelingsvirkningen foretaget af Økonomi- og Indenrigsministeriet viser tydeligt, at kommuner med lavt beskatningsgrundlag og de største sociale og demografiske udfordringer får mest ud af Enhedslistens model, jf. **Figur 1**. Det har netop været formålet.

Tablet 2 viser beregningen, som ligger til grund for figur 1, dvs. det kommunefordelte løft af en fuldt indfaset reform. Tabellen skal dog tolkes med varsomhed, da grundlaget for opgørelsen af fordelingsvirkningerne frem mod 2025 vil ændre sig. Skønnet for virkning af reformen af udligning og refusion er foretaget med udgangspunkt i 2015-tilskud, og virkningen i forhold til 2025-tilskud vil givetvis se anderledes ud.

Figur 1. Virkning af Enhedslistens model for reform af udligning og refusion, fuldt indfaset, 1000 kr. pr. indbygger.

Anm.: Figuren viser sammenhængen mellem kommunernes tilskud pr. indbygger ved Enhedslistens model (1000 kr.) fuldt indfaset overfor kommunernes beskatningsgrundlag pr. indbygger (1000 kr.). Fordelingsvirkning af Enhedslistens model er foretaget på 2015-tilskudssystemet. Befolkningsgrundlag er 2015-tal.
Kilde: Økonomi- og Indenrigsministerens svar på spm. 411, bilag 1 (alm. del, 2016-17) til Folketingets Social-, Indenrigs-, og Børneudvalg; ØIM (2014). Egne beregninger.

Tabel 2. Skønnet fordelingsvirkning af Enhedslistens forslag til Reform af refusion og udligning fuldt indfaset, mio. kr.

Kommune	Samlet virkning af EL-reform Inkl. kompensation (Mio. kr.)	Samlet virkning af EL reform inkl. kompensation (pr. indbygger) (1000 kr.)	Beskatningsgrundlag (pr. indbygger) (1000 kr.)
København	832	1,4	179
Frederiksberg	9	0,1	217
Ballerup	74	1,5	196
Brøndby	53	1,5	172
Dragør	0	0,0	248
Gentofte	0	0,0	313
Gladsaxe	7	0,1	202
Glostrup	10	0,4	196
Herlev	23	0,8	188
Albertslund	41	1,5	169
Hvidovre	48	0,9	183
Høje-Taastrup	3	0,1	177
Lyngby-Taarbæk	0	0,0	265
Rødovre	23	0,6	182
Ishøj	24	1,1	156
Tårnby	10	0,2	192
Vallensbæk	0	0,0	203
Furesø	0	0,0	253
Allerød	0	0,0	254
Fredensborg	4	0,1	227
Helsingør	26	0,4	203
Hillerød	0	0,0	210
Hørsholm	0	0,0	317
Rudersdal	0	0,0	317
Egedal	0	0,0	211
Frederikssund	0	0,0	189
Halsnæs	15	0,5	173
Gribskov	0	0,0	210
Bornholms-kommune	140	3,5	157
Greve	17	0,4	210
Køge	31	0,5	178
Roskilde	6	0,1	206
Solrød	0	0,0	215
Odsherred	97	3,0	177
Holbæk	225	3,3	171
Faxe	77	2,2	165
Kalundborg	191	4,0	167
Ringsted	104	3,1	166
Slagelse	234	3,1	162
Stevns	0	0,0	176
Sorø	75	2,6	168
Lejre	0	0,0	197
Lolland	218	5,1	154
Næstved	265	3,3	166

Guldborgsund	261	4,3	156
Vordingborg	173	3,9	161
Middelfart	103	2,7	173
Assens	121	3,0	159
Faaborg-Midtfyn	148	2,9	158
Kerteminde	75	3,2	162
Nyborg	132	4,2	164
Odense	820	4,1	157
Svendborg	195	3,4	162
Nordfyn	92	3,2	158
Langeland	55	4,4	160
Ærø	16	2,6	157
Haderslev	184	3,3	158
Billund	87	3,3	165
Sønderborg	251	3,3	166
Tønder	115	3,0	151
Esbjerg	410	3,6	168
Fanø	0	0,0	217
Varde	148	3,0	169
Vejen	114	2,7	151
Aabenraa	173	2,9	157
Fredericia	182	3,6	171
Kolding	281	3,1	173
Vejle	264	2,4	172
Horsens	297	3,4	157
Herning	301	3,5	163
Holstebro	149	2,6	164
Lemvig	53	2,5	164
Struer	60	2,8	164
Syddjurs	126	3,0	169
Norddjurs	107	2,8	154
Favrskov	80	1,7	169
Odder	42	1,9	177
Randers	367	3,8	156
Silkeborg	232	2,6	170
Samsø	8	2,3	170
Skanderborg	15	0,3	181
Aarhus	1.236	3,8	173
Ikast-Brande	126	3,1	156
Ringkøbing-Skjern	164	2,9	170
Hedensted	90	2,0	166
Skive	121	2,6	158
Viborg	290	3,1	163
Morsø	68	3,3	152
Thisted	143	3,3	155
Brønderslev	121	3,4	150
Frederikshavn	215	3,6	163
Vesthimmerland	123	3,3	149
Læsø	3	1,6	175

Rebild	59	2,0	162
Mariagerfjord	103	2,5	158
Jammerbugt	129	3,4	163
Aalborg	659	3,2	161
Hjørring	201	3,1	159

Anm.: Tabellen viser den skønnede fordelingsvirkning af Enhedslistens model for reform af refusion og udligning, fuldt indfaset. Fordelingsvirkning af Enhedslistens model er baseret på 2015-tilskudssystemet.

Kilde: Økonomi- og Indenrigsministerens svar på spm. 411, bilag 1 (alm. del, 2016-17) til Folketingets Social-, Indenrigs-, og Børneudvalg. Egne beregninger.

Kilder

Økonomi- og Indenrigsministerens svar på spm. 411, bilag 1 (alm. del, 2016-17) til Folketingets Social-, Indenrigs-, og Børneudvalg

Økonomi- og Indenrigsministeriet (2014): "Kommunal udligning og generelle tilskud 2015".

Bilag 2. Den sociale balance i hovedstadsområdet

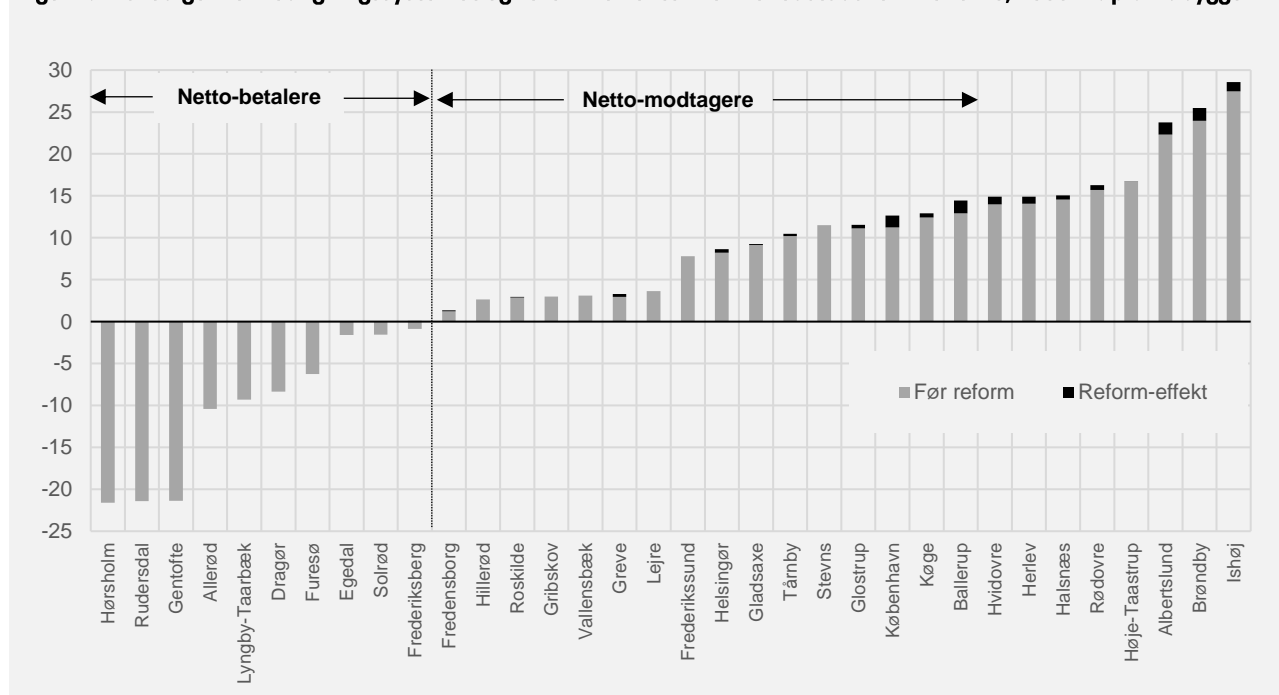
Det er et centralt princip for Enhedslisten, at den sociale balance mellem rige og fattige kommuner i hovedstadsområdet bevares ved en omlægning af udligningssystemet. Herved forstår vi, at vores model skal medføre, at de fattige hovedstadskommuner skal modtage en større andel af det samlede tilskudsløft end de rige. Det vil fx sige, at Ishøj skal modtage mere end Gentofte.

Figur 1 viser, at det er tilfældet. Figuren viser tilskud pr. indbygger med det nuværende system og den isolerede reform-effekt af Enhedslistens reform:

- Det er de samme kommuner, der betaler, og de samme der modtager, før og efter Enhedslistens model. Enhedslistens model flytter oven i købet balancen til fordel for de kommuner, der modtager. Det betyder, at de rige kommuner betaler relativt mere til det store flertal af kommunerne i hovedstadsområdet ved Enhedslistens model.
- Balancen inden for de to grupper (modtagere og betalere) er også i det store og hele bevaret. Med få undtagelser er andelen af tilskuddet den samme blandt de modtagende kommuner. De mindre forskydninger, som kan observeres skyldes givetvis, at kriterierne for udligning i hovedstadsområdet og i landsudligningen ikke er helt de samme.

På den baggrund konkluderer vi, at princippet om at bevare den nuværende sociale balance mellem hovedstadskommunerne er overholdt, og at den oven i købet er styrket til fordel for de fattige kommuner, hvis man betragter forholdet mellem de betalende og modtagende kommuner under ét. Hvis man ønsker nøjagtigt den samme "rangorden" blandt de modtagende kommuner som i den nuværende hovedstadsudligning, så kan det løses gennem særtilskud. Det har vi valgt ikke at gøre i den foreslåede model, fordi vi ønsker modellen så gennemskuelig som muligt.

Figur 1. Tilskud gennem udligningssystemet og reform-effekten for hovedstadskommunerne, 1000 kr. pr. indbygger

Anm.: Figuren viser det samlede tilskud fra udligningssystemet pr. indbygger, som det er i dag ("Før reform") og den ændring af tilskuddet som følger af Enhedslistens model (kaldet "reformeffekt"). Begge beløb er opgjort i kr. 1000 pr. indbygger af hensyn til sammenligneligheden. Beregningen er foretaget på 2015-udligningssystem.

Kilde: SOU spm. 411. ØIM (2014: 62-65): "Kommunal udligning og generelle tilskud 2015". Egne beregninger.